

Ordføreren: Ja, det er ganske rigtigt; jeg havde noteret mig det. Dette Forslag gaaer ud paa, at Ordet „Amtmand“ i første Linie skulde forandres til „Amtsraad“. Jeg skal dertil bemærke, at det ærede Thing, efter hvad jeg allerede har ytret, vil see, at jeg ikke kan tilraade at vedtage dette Forslag. Amtsraadet er en communal Myndighed, ligesaa godt som Sogneraadet, men Statens Tilsyn med Communerne kan ikke udføres af kommunale Autoriteter; det maa udføres af Embedsmænd paa Statens Vegne, og derfor kan dette Forslag ikke anbefales. Indsætter man her „Amtsraadet“, har denne Lov ikke den fjerneste Bestemmelse om Statens Tilsyn med Sogneraadene, og den har da en Mangel; idet Grundlovens Fordring om Statens Tilsyn ikke ligefrem stilles op i selve Loven, ikke findes fyldestgjort nogetsteds for Sogneraadets Vedkommende. Derfor vil jeg haabe, at man ikke paa dette Sted vil indsatte „Amtsraadet“ istedetfor „Amtmanden.“

Brun: Jeg skal tillade mig paa given Anledning at underrette det ærede Thing om, at jeg tilligemed de andre Forslagsstillere, som have stillet Endringsforslaget under Nr. 203 og ligeledes et senere under Nr. 286, som ikke ligger for nu, men som angaaer det Samme, nemlig at udbringe af Loven de saameget eller saa lidet yndede „fordærlige Foranstaltninger“, herved tage disse Endringsforslag tilbage. Da Thinget under en anden Sag har udtalt sig saa bestemt for at beholde de „fordærlige Foranstaltninger“, kunne vi naturligvis ikke gjøre Noget derimod. Vi tage Forslagene tilbage, fordi vi ere overstemte, men ingenlunde fordi vi ere overbeviste.

Da Ingen optog de saaledes frafaldne Forslag, bortfaldt de.

Brun: Jeg skal imidlertid gjøre det ærede Thing opmærksom paa, at vi have tilladt os istedetfor Forslaget under Nr. 203 at stille et andet Endringsforslag, det under Nr. 323, der, som den høitærede Ordfører meget rigtigt bemærkede, gaaer ud paa at tage „Amtmanden“ ud i § 37 og sætte „Amtsraadet“ ind istedetfor.

Jeg skal villigt indrømme, at det theoretisk kunde være rigtigt at overlade Tilsynet til en Statsembedsmand, og jeg skulde ikke have noget derimod eller tilligemed de andre Herrer have stillet dette Endringsforslag, hvis jeg ikke havde fundet, at der er nogen praktisk Vanskelighed forbunden dermed. Det forekom os nemlig, at Amtmanden og Amtsraadets Formand, som er den samme Person, og Amtsraadet let kunne komme i Collision derved, at omtrent det samme Tilsyn overdrages til begge, men paa forskellig Maade. Amtmanden fører Tilsyn med, at Sogneraadet ikke overskrider sin Myndighed, ikke misbruger den Indflydelse, det har, eller overhovedet gjør noget Fordærligt, og han skal gjøre Indberetning i saa Henseende til Ministeriet, som skal træffe de fornødne Foranstaltninger, medens Amtmanden som Amtsraadets Formand tillige kan føre et andet Slags Tilsyn med Sogneraadets Medlemmer og drage dem til Ansvar for Domstolene. Jeg troer, at Sogneforstanderskabet paa denne Maade let kan komme ind under en saadan Krydsild, at det undertiden vilde kunne bringes i Forlegenhed, og vi have derfor foreslaaet at indsatte „Amtsraadet“ istedetfor „Amtmanden“. „Amtsraadet“ findes i den høitærede Ministers Udkast, der findes ikke der med et eneste Ord sagt, at Amtmanden fører Tilsynet; den høitærede Minister har saaledes fundet det tilstrækkeligt at sætte Amtsraadet i denne Stilling, og jeg troer derfor, at, naar Regjeringen kan finde sit Tilsyn tilstrækkeligt repræsenteret ved Amtsraadet, maa Thinget ogsaa kunne finde det. I detmindste forekommer det mig, at vi Sogneforstandere maae finde, at vi ere fuldkommen godt forsørgeede paa denne Maade. Hidtil har idetmindste i Praxis Amtmanden ikke havt med disse Sager at bestille; alle det Slags Sager ere i Praxis altid gaaede igjennem Amtsraadet; dette synes ogsaa at tale for, at man kan bruge Amtsraadet istedetfor Amtmanden. Jeg vil oprigtigt tilstaae, at jeg nødtigt vil gjøre Amtmanden mere Allelighed end nødvendigt og skal derfor henstille til det ærede Thing at antage dette Forslag om at sætte „Amtsraadet“ ind og berolige sig med, at dette baade tidligere er brugt, og at den ærede Minister ikke har meent, at det er urigtigt. — Under Nr. 154